

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

БНБ-17007/ 08-02-2022

УТВЪРДИЛ: (подпис)

НИНА СТОЯНОВА
ПОДУПРАВИТЕЛ
РЪКОВОДЕЩ
УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО“

УКАЗАНИЕ

**ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БНБ
НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТАТИСТИКАТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА И
ДОГОВОРНИТЕ ФОНДОВЕ**

февруари 2022 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл. 1. Настоящото указание определя съдържанието, реда, методологическите и техническите изисквания за попълването и предоставянето на статистическите форми, които местните лица по чл. 4 (т. 2 - 3 и т. 12) наричани по-долу „отчетните единици“ по Наредба № 17 на БНБ (Наредбата) предоставят на БНБ за целите на съставянето на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове и за статистика на тримесечните финансови сметки.

Чл. 2. Получената по реда на Наредбата и настоящото указание статистическа информация се обработва и разпространява от дирекция “Статистика” в съответствие с *Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка (и съответните изменения)*, чиито изисквания се отнасят и до националните централни банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

ГЛАВА ВТОРА

Обхват на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове

Чл. 3. (1) Отчетните единици предоставят информация за балансово отчитаните показатели и свързаните с тях финансови потоци – прекласификации.

(2) Докладват се и акции/дялове, емитирани от отчетните единици.

ГЛАВА ТРЕТА

Методологически изисквания за отчитане на информацията

Чл. 4. (1) Отчетните единици предоставят данни за балансовите показатели от актива и пасива, в съответните структури по инструмент, институционален сектор и резидентност на контрагента, матуритет и валута.

(2) По отношение на инструментите, в обхвата на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове се включват следните основни показатели: *каса, депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, репо-сделки,*

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове на БНБ

нефинансови активи, финансови деривати, други активи/пасиви и собствен капитал. За част от тях се изисква по-подробна детайлизация, в съответствие с *Методологическите изисквания за съставяне на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове*.

(3) Финансовите активи и пасиви на отчетните единици се представят в структура по резидентност и сектор на институционалната единица - насрещна страна по сделката. Класификацията по сектор и резидентност се извършва съгласно инструкциите и дефинициите в *Секторен класификатор на институционалните единици*.

(4) За целите на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове, нерезидентният сектор се отчита и с детайлно разпределение по държави, принадлежащи към: Еврозоната, ЕС, извън Еврозоната и Други страни и международни институции.

(5) Финансовите активи и пасиви се представят според *първоначално договорения им срок до падеж*. *Първоначално договореният срок на инструмента* представлява периода от момента на неговото договаряне/емитиране до датата на пълното му погасяване/падежиране.

(6) Инструментите се отчитат в следната структура по валути: лева, евро, щатски долар, британски паунд, японска йена, швейцарски франк и други валути.

(7) Дефинициите и обхвата на балансовите показатели са описани подробно в *Приложение 1 Методологически изисквания за съставяне на статистика на ИФ и ДФ към настоящето указание*.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Общи изисквания към данните за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове

Чл. 5. При предоставяне на данните, отчетните единици спазват следните общи изисквания:

1. Задължени да предоставят информация за инвестиционните дружества и договорните фондове по настоящите указания са управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. Управляващото дружество, съответно лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове предоставя изискваните форми поотделно за всеки фонд, който управлява..
2. Всички отчетни форми се изготвят в хиляди лева, като данните във формите се представят с точност три знака след десетичната запетая.

3. Финансовите активи и пасиви, с изключение на притежаваните собствени ценни книжа, се отчитат на брутна база. Не се допуска нетирането им с други активи или пасиви.
4. Депозитите и кредитите, касата, другите капиталови инструменти и другите активи/пасиви (с изключение на деривати) се посочват по номинална стойност. За останалите инструменти е препоръчително отчитането по пазарна или близка до нея стойност.
5. Начислените лихви се посочват отделно от инструмента, за който се отнасят. Те се отчитат като други активи/пасиви и в показател „Начислени лихви по ценни книжа, различни от акции“ за ценните книжа, различни от акции.
6. Отчитането на финансовите активи/пасиви в баланса и свързаните с тях трансакции, се извършва към датата на сключване на сделката или датата на сетълмент (момента на прехвърлянето на съответния актив/пасив, т.е. на възможността да бъдат упражнени правата върху него).
7. Не се допуска предоставянето на информация на консолидирана основа с дъщерни предприятия и/или клонове на отчетната единица в чужбина, като взаимоотношенията с тях се отчитат според тяхната резидентност и секторна принадлежност.

ГЛАВА ПЕТА

Отчетни форми

Чл. 6. (1) Отчетните единици предоставят отчетните форми в съответствие с *Методологическите изисквания за съставяне на статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове*, където са описани отчетните правила за попълване на всяка от тях.

(2) Комплектът тримесечни отчетни форми включва:

1. IF_BALANCE_INPUT_BPM6 – тримесечна отчетна форма за активите и пасивите на инвестиционните фондове (салда);

2. IF_BALANCE_INPUT_BPM6 – тримесечна отчетна форма за активите и пасивите на инвестиционните фондове (прекласификации);

(3) С месечна честота се предоставя отчетна форма IF3_FPP3_BPM6 – за емитираните от отчетните единици акции/дялове.

Чл. 7. Предоставянето на отчетните форми по чл. 6 е задължително, независимо дали в рамките на отчетния период има събития, които да се отразят в нея или не.

ГЛАВА ШЕСТА

Предоставяне на информацията

Чл. 8 (1) Информацията по настоящото указание се предоставя в БНБ, управление „Банково“, дирекция „Статистика“, отдел „Аналитични и референтни данни“ чрез разработената в БНБ „Интегрирана статистическа информационна система“ (ИСИС).

(2) Предоставянето на информация се извършва от задължени или упълномощени служители, чрез валиден електронен подпис. Преди първото подаване на данни, съответните служители подават заявление за предоставяне на достъп до ИСИС по електронен път през системата. Когато в Заявлението по Образец 1 е заявен пълен или частичен достъп до данните в ИСИС на задълженото лице и авторът на КЕП не е законният представител на задълженото лице (или е законен представител, но не е единствен и самостоятелно представляващ), е необходимо предоставяне на придружаващи документи в БНБ, които да удостоверят упълномощаване или представителна власт на автора на КЕП.

Заявление за достъп по Образец 2 се подава, когато Порталът ще се достъпва с КЕП на упълномощено лице. При подаване на Заявление по Образец 2 се изисква предоставяне на придружаващи документи в БНБ, които да удостоверят упълномощаване или представителна власт на автора на КЕП, освен в случаите, когато заявлението е подадено с персонален КЕП на законния представител на задълженото лице, ако е единствен, или, ако не е единствен или самостоятелно представляващ, е подадено Заявление по Образец 2 за ограничен достъп.

(3) В случай на оттегляне на упълномощаването на някой от служителите по ал. 3, отчетните единици информират незабавно дирекция „Статистика“ чрез подаване на ново заявление по Образец 2.

(4) Подадените по ал. 2 и 3 документи се обработват от служители на БНБ в срок от 5 (пет) работни дни от получаването им в БНБ.

(5) Достъпът до ИСИС и предоставянето на статистическите форми по електронен път от отчетните единици, както и контролът на информацията се извършват съгласно *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ.*

ГЛАВА СЕДМА

Изисквания към отчетните единици по отношение на управлението и контрола на данните

Чл. 9. (1) Отчетните единици осигуряват, че предоставянето на входящи данни се извършва по независим и безпристрастен начин и не е повлияно от съществуващи или потенциални конфликти на интереси, и въвеждат и поддържат ефективни системи и механизми за контрол, с които да гарантират целостта, достоверността и надеждността на всички предоставени данни по настоящото указание.

(2) За целите на ал. 1, отчетните единици приемат вътрешни правила, с които установяват:

1. процедура по предоставянето на данни, одобрена от управителния орган на отчетната единица. Процедурата следва да съдържа и предвидени действия по предоставянето на данните на БНБ в случай на извънредни обстоятелства;

2. механизми за контрол във връзка с това кой може да предоставя входящи данни, който да включва определяне на лицата, податели на входящи данни, както и алтернативни лица, поемащи тези функции, в случай че подателят на данни отсъства планирано или поради извънредни обстоятелства;

3. процедура за наблюдение и контрол на процеса на изпращане на данни, гарантираща навременното изпращане на достоверни и точни данни;

4. процедури и механизми за ефективно събиране на първичните данни и тяхното организиране в информационните системи на отчетните единици, които да позволяват навременното предаване на пълна, точна и достоверна статистическа информация.

(3) Отчетните единици осигуряват, че лицата, отговорни за подаването на входящите данни притежават необходимите знания и опит относно детайлите по данните, както и относно всички елементи и етапи от процеса по предоставяне на входящите данни.

(4) Отчетните единици въвеждат механизми и системи за съхраняването за подходящ срок на предоставените входящи данни, както и на данните за комуникацията и съобщенията във връзка с предоставянето на входящи данни.

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове на БНБ

(5) Предоставяните данни и прилаганите механизми и процедури по ал. 2 – 4 подлежат на периодичен вътрешен преглед от отчетната единица.

(6) БНБ може да изисква да ѝ бъдат предоставяни вътрешните правила по този член, както и да прави препоръки за тяхното подобряване.

Чл. 10. При предоставянето на данните на БНБ, подателите им осигуряват, че:

1. отчетните форми съдържат вярна и пълна информация и отговарят на определенията и изискванията от настоящото указание;

2. отчетните форми се подават своевременно и в рамките на сроковете, определени в настоящото указание;

3. отчетните форми се изготвят и подават съгласно методологическите и техническите изисквания, определени в настоящото указание;

4. в случай на констатирани грешки, промени и несъответствия в предоставените входящи данни предоставят коригирани входящи данни;

5. достъпът до Системата се осъществява само от оторизираните за това лица, при спазване на съответните мерки за сигурност.

Заключителни разпоредби

§ 1. Неразделна част от настоящото Указание са:

1. *Методологически изисквания за съставяне статистиката на инвестиционните дружества и договорни фондове;*
2. *Отчетни форми (IF_BALANCE_INPUT_BPM6, IF3_FPP3_BPM6);*
3. *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ;*
4. *Секторен класификатор на институционалните единици.*

§ 2. Настоящото Указание е съобразено със следните нормативни документи и статистически стандарти:

- Регламент (ЕС) № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18 октомври 2013 година относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове (преработен текст) (ЕЦБ/2013/38);

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове на БНБ

- Насоки на Европейската централна банка от 4 април 2014 година относно паричната и финансовата статистика (ЕЦБ/2014/15);
- Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка, изменен с Регламент (ЕО) № 951/2009 на Съвета от 9 октомври 2009;
- Наръчник по статистика на инвестиционните фондове, ЕЦБ (Декември 2017);
- Насоки (ЕС) 2021/827 на Европейската централна банка от 29 април 2021 година за изменение на Насоки ЕЦБ/2013/24 относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка по отношение на тримесечните финансови сметки (ЕЦБ/2021/20)
- Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;
- Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010]
- Европейската система от национални и регионални сметки, ревизия 2010 г. (ЕСС 2010);
- Закон за счетоводството;
- Валутен закон;

§ 3. Настоящото Указание е утвърдено от подуправителя, ръководещ управление „Банково“, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредба № 17 на БНБ от 29 март 2018 г. за паричната и лихвената статистика на финансовите сметки, и влиза в сила от 1 януари 2022 година.

Приложение 1

**Методологически изисквания за съставяне на статистиката на
инвестиционните дружества и договорните фондове**

* * *

Салда

* * *

Отчетна форма „Активи и пасиви на инвестиционните фондове“

I. Цел

Целта е да се събере информация за размера на активите и пасивите, и за промените, които са настъпили в тях в резултат на прекласификации. Във формата се отчитат салдата и другите промени в обема на активите и пасивите на колективните инвестиционни схеми (КИС) по инструменти, валути, държави и сектори на контрагента към последния календарен ден на съответното тримесечие.

II. Честота на представяне

Тримесечна отчетна форма

III. Методологически принципи

Следват подробни методологически указания за отчитане на инструменталните категории, включени във форма “Активи и пасиви на инвестиционните фондове”.

Активи

Каса

I. Определение

Притежаваните от отчетните единици банкноти и монети в национална и чуждестранна валута, които се използват основно за извършване на плащания.

II. Отчетни правила

Касата се отчита:

- по номинална стойност;
- без секторна класификация, като салдото се отнася в колона „Некласифицирани”;

- по видове валута.

III. Обхват

- притежаваните банкноти и монети, емитирани от БНБ;
- притежаваните банкноти и монети, емитирани от нерезидентни парични власти;
- платежни средства на път.

Депозити

I. Определение

Средства, предоставени от отчетната единица във финансови предприятия, платими на виждане, без срок на предизвестие, със срок на предизвестие или при други предварително договорени условия на плащане. Депозитите се предоставят по договореност между страните, като се уговорят условията по воденето на депозитните сметки, размерът на лихвата (ако в договора е предвидено начисляването ѝ), сроковете на изплащане и санкции за страните при неизпълнение на договореностите.

II. Отчетни правила

Депозитите се отчитат:

- по номинална стойност;
- по сектори и валути;
- без начислените лихви по тях. Същите се отчитат в позиция *Други активи/Вземания по начислени лихви по кредити и депозити*.

III. Обхват

- *Овърнайт-депозити, депозити с договорен матуритет и депозити, договорени за ползване след предизвестие* – по матуритети, както следва:
  - ✓ до 1 година, включително;
  - ✓ над 1 година.

Кредити

I. Определение

Вземания на отчетните единици от кредитополучателите по главници при дадени назаем средства, включително такива вземания, прехвърлени им от трети лица. Кредитите обикновено се оформят с непрехвърляем документ (договор) и носят доход под формата на лихва.

II. Отчетни правила

Кредитите се отчитат:

- по номинална стойност;
- по сектори и валути;
- с матуритетна структура съгласно първоначалния срок до падежа:
  - ✓ до 1 година, включително;
  - ✓ над 1 година;
- без начислените лихви по тях. Същите се отчитат в позиция „Други активи”/Вземания по начислени лихви по кредити и депозити.

III. Обхват

- дългови ценни книжа, които отговарят поне на едно от следните две условия:
  - ✓ за тяхното прехвърляне има законови или други ограничения (т.е. не са свободно прехвърляеми);
  - ✓ за тях не съществува пазар за търговия (т.е. ценни книжа, които практически не могат да се търгуват);
- търгуеми кредити;
- вземания по подчинен срочен дълг, когато е под формата на актив с кредитен характер;
- вземания по обратни репо-сделки срещу парично обезпечение;
- вземания по заеми на ценни книжа срещу парично обезпечение.

Ценни книжа, различни от акции

I. Определение

В показателя се посочват вземанията на инвестиционните фондове по притежавани ценни книжа, различни от акции. Включват се ценните книжа, отговарящи едновременно на следните условия:

- да са търгуеми прехвърляеми права - такива, за които няма законови, институционални и други забрани за търгуването им и се търгуват на вторичен пазар;
- да не осигуряват на притежателите им права на собственост върху предприятието-емитент;
- дават на притежателя им безусловно право на фиксиран или договорно определен доход под формата на купонни плащания и/или изплащане на фиксирана сума на определени дати или започваща от дата, определена при емисията.

II. Отчетни правила

Ценните книжа, различни от акции се отчитат:

- общо за резиденти и нерезиденти, без допълнително секторно и валутно разпределение;
- без начислените лихви – те се отчитат в позиция „Начислени лихви по ценни книжа, различни от акции”, с разпределение порезиденти и нерезиденти, без допълнително секторно и валутно разпределение.

III. Обхват

Ценни книжа, различни от акции:

- *облигации* – включват се всички видове облигации, без оглед на начина на изплащане на обещаните доходи, наличието на обезпечение и неговия вид и пазарите на емитиране и търговия. Облигациите могат да съдържат специфични условия, обявени при емисията (например клауза за обратно изкупуване преди падеж, клауза за конвертиране, клауза за придобиване на други видове ценни книжа на емитента при преференциални условия и други);
- *вземания по подчинен срочен дълг*, издаден под формата на дългови ценни книжа;

Акции и други форми на собственост

I. Определение

Активи, осигуряващи на притежателя им дял в капитала на предприятието и права на собственост – право на участие в управлението му, право за получаване на доходи и право на ликвидационен дял в случай на ликвидация. Обикновено са издадени под формата на акции, дялове, депозитарни разписки или други подобни документи.

II. Отчетни правила

- *за котирувани и некотирувани акции* – с разпределение по резиденти и нерезиденти, без допълнително секторно и валутно разпределение;

III. Обхват

В показателя се включват:

- *котирувани акции* – акции, които се търгуват на официална фондова борса или друга форма на вторичен пазар;
- *некотирувани акции* – акции, които не са котирувани на официален пазар;
- *други капиталови инструменти* – всички останали капиталови инструменти, различни от акции, които не попадат в обхвата на котираните и некотираните акции напр. такива, които са издадени от компании, учредени под формата на дружества с ограничена отговорност или кооперации, капиталови инструменти в чуждестранни клонове и др.

- *акции/дялове, емитирани от инвестиционни фондове*, които са колективни инвестиционни предприятия, инвестиращи във финансови и/или нефинансови активи, доколкото целта е инвестирането на капитал, привлечен чрез публично предлагане.

Репо-сделки

I. Определение

Репо-сделка е сделка, при която има покупка на ценни книжа при споразумение купувачът да продаде ценните книжа на първоначалния продавач на бъдеща дата по определена цена. *Репо-сделките* по принцип са краткосрочни инструменти и са свързани с управлението на краткосрочната ликвидност.

II. Отчетни правила

Репо-сделките се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура;
- без начислените лихви по тях. Същите се отчитат в позиция "*Други активи*".

III. Обхват

Включват се предоставените от отчетната единица парични средства по споразумения с твърд ангажимент за обратно изкупуване, които са обезпечени с ценни книжа.

Нефинансови активи

I. Определение

Движими или недвижими нефинансови активи, включително дълготрайни материални активи, които се използват многократно или продължително от инвестиционните фондове в продължение на повече от една година.

II. Отчетни правила

Нефинансовите активи се отчитат:

- бруто, като начислената амортизация се отнася в позиция „*Други пасиви*”;
- без сектори и валути;
- без матуритетна структура.

III. Обхват

Тук се включват жилищни сгради, други сгради и постройки, машини и оборудване, ценности и обекти на интелектуална собственост, като напр. компютърен софтуер и бази данни.

Финансови деривати

I. Определение

Представяват финансови инструменти, обвързани с определен финансов инструмент, показател или стока, чрез които специфични финансови рискове могат да бъдат търгувани самостоятелно на финансовите пазари.

II. Отчетни правила

Финансовите деривати се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура.

III. Обхват

Тук се включват опции, варанти, фючърси, форуърди, суапове, кредитни деривати и други деривативни договори. Индивидуални договори за деривати с положителни пазарни стойности се записват в актива на баланса, а договори с отрицателни пазарни стойности се записват в пасива на баланса.

Други активи

I. Определение

Показателят „Други активи“ включва финансови активи, неклассифицирани в останалите позиции на баланса. Тук се отнасят суми, дължими на отчетната единица по дейности, несвързани с основната им дейност; вземания, които са дължими и още неплатени; финансови вземания, които са създадени като насрещни на финансова или нефинансова операция в случаи, когато има времева разлика между тази операция и съответното плащане; финансови деривати и др.

II. Отчетни правила

Други активи, с изключение на други вземания се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура.

Други вземания се отчитат:

- без секторна класификация, като салдото се отнася в колона „Неклассифицирани“;
- по видове валута;
- без матуритетна структура.

III. Обхват

Тук се включва брутната стойност на:

- *вземане по начислени лихви върху депозити и кредити;*
- *вземане по търговски кредити и аванси;*
- *вземане по сделки с финансови инструменти с неприключил сетълмент;*
- *начислени вземания по дивиденди;*
- *вземания по падежирали, начислени и неизплатени към датата на баланса лихвени плащания по ценни книжа, различни от акции;*
- *други вземания, които не са свързани с основната дейност на инвестиционните фондове.*

Пасиви

Собствен капитал

I. Определение

Собственият капитал се отчита в съответствие с действащите нормативни актове в страната.

II. Отчетни правила

“Собствен капитал” се отчита:

- според МСФО;
- без секторна класификация, като салдото се отнася в колона „Некласифицирани”;
- без валутно разпределение.

III. Обхват

Показателят включва:

- *основен капитал* – емитирани акции и дялове;
- *резерви и натрупани печалби (загуби) от минали години;*
- *финансов резултат от текущата година.*

Кредити

I. Определение

Посочват се задълженията към кредиторите от колективната инвестиционна схема/националният инвестиционен фонд в съответствие с чл. 27 и чл. 188 от ЗДКИСДПКИ.

II. Отчетни правила

Кредитите се отчитат:

- по номинална стойност;
- по сектори и валути;
- по матуритетна структура съгласно първоначалния срок до падежа:
  - ✓ до 1 година, включително;
  - ✓ над 1 година.
- без начислените лихви по тях. Същите се отчитат в позиция „Други пасиви”/Задължения по начислени лихви по кредити и депозити.

III. Обхват

Важат изискванията за обхват, посочени в указанията към позиция „Кредити” в актива.

Репо-сделки

I. Определение

Репо-сделка е сделка, при която има покупка на ценни книжа при споразумение купувачът да продаде ценните книжа на първоначалния продавач на бъдеща дата по определена цена. Репо-сделките по принцип са краткосрочни инструменти и са свързани с управлението на краткосрочната ликвидност.

II. Отчетни правила

Репо-сделките се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура;
- без начислените лихви по тях. Същите се отчитат в позиция „Други пасиви”.

III. Обхват

- В показателя се включват получените парични средства от отчетните единици по споразумения с твърд ангажимент за обратно изкупуване, които са обезпечени с ценни книжа.

Финансови деривати

I. Определение

Посочват се финансови инструменти, обвързани с определен финансов инструмент, показател или стока, чрез които специфични финансови рискове могат да бъдат търгувани самостоятелно на финансовите пазари.

II. Отчетни правила

Финансови деривати се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура.

III. Обхват

Тук се включват опции, варанти, фючърси, форуърди, суапове, кредитни деривати и други деривативни договори.

Други пасиви

I. Определение

Показателят „Други пасиви“ включва финансови пасиви, неклассифицирани в останалите позиции на баланса. Тук се отнасят суми, дължими от отчетната единица по дейности, несвързани с основната им дейност; задължения, които са дължими и още неплатени; финансови задължения, които са създадени като насрещни на финансова или нефинансова операция в случаи, когато има времева разлика между тази операция и съответното плащане; финансови деривати и др.

II. Отчетни правила

Други пасиви,, с изключение на други задължения се отчитат:

- по сектори и валути;
- без матуритетна структура.

Други задължения се отчитат:

- без секторна класификация, като салдото се отнася в колона „Неклассифицирани“;
- по видове валута;
- без матуритетна структура.

III. Обхват

Тук се включва брутната стойност на:

- задължения по начислени лихви по кредити и депозити;
- задължения по търговски кредити и аванси;
- задължения по сделки с финансови инструменти с неприключил сетълмент;
- други задължения, несвързани с основната дейност на инвестиционните фондове.

* * *

Потоци

* * *

Отчетна форма “Активи и пасиви на инвестиционните фондове - прекласификации”

I. Цел

Целта на отчетната форма е да се посочват прекласификации и други корекции. Таблицата обхваща всяка промяна в баланса, която произтича в резултат на промени в състава и структурата на отчетната единица, промени в класификацията на финансовите инструменти и контрагенти, промени в дефиниции и корекции на грешки при отчитане, които водят до несъпоставимостта в салдата на два последователни периода.

II. Честота на представяне

- Тримесечна отчетна форма.

III. Отчетни правила

- с тип на данните R;
- нетното увеличение на даден показател вследствие на прекласификация се записва със знак (+), а нетното намаление – със знак (-).

По отношение на инструменталните категории важат отчетните правила, посочени в указанията на отчетна форма „Активи и пасиви на инвестиционните фондове – салда“.

IV. Обхват

Прекалсификации могат да възникнат в резултат на:

- 1) Промяна в отчитането на даден актив или пасив, вследствие на отстраняване на грешки, възникнали в предходни отчетни периоди** – може да доведе до нарастване/намаление на салдата по определени сектори/показатели в текущия отчетен период, които не са вследствие на финансови трансакции. Такива грешки могат да се установят от страна на БНБ или от самата отчетна единица при подготвянето на данните за инвестиционните дружества и договорните фондове.
- 2) Промяна в инструментална категория вследствие на законодателни промени или промени в отчетните правила** – може да доведе до създаване на нови

показатели или промяна в третирането на съществуващи такива. Например, промяна в класификацията на инструменти от актива в пасива, когато кредити станат прехвърляеми и съответно се разглеждат като дългови ценни книжа.

- 3) **Промяна в сектора на насрещната страна**, в следствие от промяна в основната дейност на насрещната страна.
- 4) **Промяна в резидентността на насрещната страна**, като разширяване или изключване от ЕС или Еврозоната;
- 5) **Промени в структурата на отчетни единици (сливания, поглъщания, разделяния)** – бизнес комбинаците, свързани с прехвърлянето на финансови активи и пасиви от една институционална единица към друга, в резултат на структурни промени (сливания/придобивания/разделяния), което съвпада във времето със заличаването на една от тях (или и на двете) и/или със създаването на нова несъществуваща досега институционална единица, следва да бъдат отразени с подаване на съответни прекласификации.
  - В случаите на сливания или придобивания, когато отчетна единица придобие друга институция във формата за прекласификациите, докладвани от придобиващата институция, следва да се отчетат брутно всички активи и пасиви на вливащата се институция със знак (+), нетирани със всички взаимоотношения между сливащите се институции към датата на събитието. Междувременно, вливащата се институция следва да подаде заключителния си баланс като прекласификации със знак (-).
  - Случаите на разделяне следва да се третира аналогично.
- 6) **Прехвърлянето на финансовия резултат за текущата година в неразпределена печалба/загуба от минали години или резервите** – сумата, прехвърлена от финансовия резултат за текущата година в неразпределена печалба/загуба от минали години или резервите се отчита като прекласификация между подкомпонентите на показател „Капитал и резерви“.

Отчетна форма “Акции и дялове, емитирани от инвестиционните фондове”

I. Цел

Целта на отчетната форма е да се предоставят данни за емитираните от инвестиционните дружества и договорните фондове акции и дялове.

II. Честота на представяне

- Месечна отчетна форма.

III. Отчетни правила

- данните във формата се посочват по отделни емисии (ISIN или др. код);
- в единици оригинална валута на емитиране.

III. Обхват

Включват се:

- брой акции/дялове в обръщение в края на предходния месец - посочва се брой на акциите или дяловете (с точност 4 знака след десетичната запетая), емитирани от съответното дружество или фонд, които са в обръщение към края на предходния отчетен месец, по емисии;
- НСА - акции/дялове в обръщение в края на предходния месец - посочва се нетната стойност на емисията във валутата ѝ на емитиране към края на предходния месец;
- брой акции/дялове емитирани през отчетния месец - посочва се брой на акциите или дяловете (с точност 4 знака след десетичната запетая), които са емитирани през отчетния период, по емисии;
- стойност на акциите/дяловете емитирани през отчетния месец - посочва се общата стойност в оригинална валута на емитираните акции или дялове през отчетния месец, по емисии. Оценката за обща стойност се прави по реално заплатената цена на емитиране, т.е. по реалната цена на сделките;
- брой акции/дялове изкупени обратно през отчетния месец - посочва се брой на акциите или дяловете (с точност до 4 знака след десетичната запетая), които са изкупени обратно през отчетния месец, по емисии;
- стойност на акциите/дяловете изкупени обратно през отчетния месец - посочва се общата стойност в оригинална валута на обратно изкупените акции или дялове през

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове на БНБ

отчетния месец, по емисии. Оценката за обща стойност се прави по реално заплатената цена при обратното изкупуване, т.е. по реалната цена на сделките;

- брой акции/дялове в обръщение в края на текущия месец - посочва се брой на акциите или дяловете (с точност 4 знака след десетичната запетая), емитирани от съответното дружество или фонд, които са в обръщение към края на текущия отчетен месец, по емисии;
- НСА - акции/дялове в обръщение в края на текущия месец - посочва се нетната стойност на емисията във валутата ѝ на емитиране към края на текущия месец;
- изплатени дивиденди през месеца - посочват се изплатени дивиденди през текущия отчетен период във валутата на емитиране на емисията;

Разпространение на информацията

Българската народна банка публикува прессъобщение и таблици с данни за статистиката на инвестиционните фондове съгласно *Календар за разпространение на статистически данни* на БНБ, достъпен на следния адрес: www.bnb.bg / Пресцентър / Събития / Календар

1. Прессъобщението е с тримесечна честота и се публикува в раздел: *Пресцентър / Статистически прессъобщения / Инвестиционни фондове*. Таблиците към него са следните:

- Управлявани средства от инвестиционните фондове по видове фондове;
- Структура на актива на местните инвестиционни фондове по инструменти и валути;
- Структура на портфейла от ценни книжа в актива на местните инвестиционни фондове;
- Пасиви на инвестиционни фондове;

2. В раздел *Статистика / Други финансови институции / Инвестиционни фондове* е публикувана информация със серия данни от м. март 2007 г., която се актуализира със всяко последно тримесечие. Таблиците са следните:

- Управлявани средства от инвестиционните фондове по видове фондове;
- Активи на местните инвестиционни фондове по инструменти и валута;

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на инвестиционните дружества и договорните фондове на БНБ

- Активи на местните инвестиционни фондове по инструменти и географска структура;
- Активи на местните инвестиционни фондове по инструменти и институционални сектори;
- Пасиви на местните инвестиционни фондове по вид и институционални сектори (по сектори, инструменти и резидентност);
- Привлечени средства в България от чуждестранни инвестиционни фондове.

Политика на ревизии

Данните за статистиката на инвестиционните фондове, подлежат на ревизии, които се извършват в следните случаи:

- Получаване на допълнителна информация, усъвършенстване на отчетните процедури и отстраняване на допуснати грешки в предоставените данни от страна на отчетните единици;
- Промяна в прилаганите методологически стандарти.

Ревизията на данни се посочва в прессъобщението и в съответните таблици.

Контакти

Въпроси по методологията, прилагана от Българската народна банка, или относно публикуваните данни, можете да изпращате към пресцентъра на Българската народна банка (press_office@bnbank.org) или по поща на следния адрес:

Българска народна банка
Дирекция “Статистика”
пл. „Княз Александър I“ № 1
1000 София
БЪЛГАРИЯ